

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Diarienummer KS2020/0823

Detaljplan för verksamheter (värmeverk och återvinningscentral)

MUNKEGÄRDE

Tippen 1, m. fl.

**PLAN
SAMHÄLLE OCH UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset, 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-23 91 67
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Detaljplan för Munkegårde, Tippen 1, m. fl.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Det rubricerade förslaget, daterat 2021-06-11 har varit utställt enligt plan- och bygglagen (PBL 2010:900) 5:11, under tiden 9 juli 2021 till 30 augusti 2021 på Kundcenter i Stadshuset.

Innehåll

SAMMANFATTNING	2
STATLIGA MYNDIGHETER	3
REGIONALA ORGAN	7
KOMMUNALA NÄMNDER	10
KVARSTÅENDE SYNPUNKTER	20
FÖRSLAG TILL BESLUT	21

Till samhälle och utveckling har inkommit nedanstående yttranden vilka sammanfattas och kommenteras.

Under samrådet har inkommit 7 st yttranden från statliga organ och kommunala nämnder eller verksamheter. Från privatpersoner och föreningar har det inkommit 0 yttranden.

SAMMANFATTNING

Tyngre synpunkter under samrådet handlar framförallt om geoteknik, vatten och utsläpp till luft. Efter samrådet har utredningar reviderats och kompletterats och bl. a. föreslås nya lösningar för att hantera dagvatten och släckvatten. Ändringar i plankarta och planbeskrivning listas sist i dokumentet.

KVARSTÅENDE SYNPUNKTER

Det bedöms inte rimligt att ansluta planområdet till kommunalt VA.

STATLIGA MYNDIGHETER

YTTRANDE

Länsstyrelsen i Västra Götaland

2021-08-30

Länsstyrelsen anser utifrån befintligt underlag att planförslaget inte strider mot några prövningsgrunder. Eftersom miljökonsekvensutredningen kommer relativt sent i processen kan länsstyrelsen komma att ompröva ställningstagandet för hälsa/säkerhet beroende på vad som kommer fram i kommande miljökonsekvensbeskrivning samt i vidare handläggning.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- Riksintresse (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunala frågor och regionala förhållanden
- Miljökvalitetsnormer (MKN) (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd (MB 7kap)
- Hälsa och säkerhet (risk för olyckor, översvämning, erosion, geoteknik)

Länsstyrelsen anser att planförslaget inte strider mot några prövningsgrunder.

Råd enligt PBL och MB - Planbeskrivning

Syftet

Syftet med planen innehåller inte text om att planen även ger möjlighet för solenergianläggning. På deponiområdet finns bestämmelsen E₄ som anger att det ska kunna gå att anlägga solenergianläggning. Det finns ingen diskussion om hur det är lämpligt med tanke på täktens tätskikt med mera. Exempelvis vilken förankring kan behövas vid solcellsanläggning och kan utrustningen uppfylla kraven enligt bestämmelsen b₁. Länsstyrelsen anser att det bör finnas ett resonemang kring detta i planbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivning

Det anges i samrådshandlingen att till granskningsskedet ska kommunen ta fram en miljökonsekvensutredning.

Eftersom miljökonsekvensutredningen kommer relativt sent i processen kan länsstyrelsen komma att ha synpunkter på hälsa och säkerhet även vid granskningsskedet i planarbetet. Vid samrådet presenteras bland annat två miljökonsekvensbeskrivningar från tidigare tillståndsprövningar av Munkegärde återvinningscentral och sorteringsanläggningen.

Släckvattenhantering

Släckvattenutredningen i handlingarna berör endast värmeverket. Även vid övriga verksamheter inom området finns risk för brand. Det behöver därmed finnas en sammanhållen släckvattenutredning som visar att det inom planområdet finns tillräckligt med utrymme för att anlägga de skyddsåtgärder som kan behövas för att hantera släckvatten. Det redovisas vilken kapacitet på vatten som behöver finnas vid släckning men det behöver även säkerställas att släckvatten kan tas omhand vid eventuell brand.

Vatten- och avlopp

Länsstyrelsen anser att området ligger så nära bebyggelse att spillvatten bör kunna kopplas på kommunalt VA. MKB bör utreda vilken miljöpåverkan de enskilda anläggningarna har jämfört med att koppla på dem på reningsverket. Länsstyrelsen anser att frågan om att koppla på spillvatten till kommunalt avlopp behöver även diskuteras i planhandlingarna.

Brandrisk

När det gäller brandrisken har kommunen beskrivit sannolikheten för att en brand uppstår och skyddsåtgärder för att minska både sannolikheten och konsekvensen. Länsstyrelsen saknar dock en beskrivning av konsekvenserna om en brand eller explosion ändå skulle inträffa. Det bör framgå om det finns skyddsavstånd till annan verksamhet som t.ex. bostäder som behöver uppfyllas och om befintliga avstånd i så fall uppfyller detta. Informationen kanske finns i beredningsplanen som utgör Bilaga 2 till MKB:n men denna bilaga finns inte bifogad handlingarna varför det inte kan kontrolleras.

Geoteknik

Angående geotekniken hänvisas till SGI:s yttrande som inkommer separat. Länsstyrelsen kommer att bevaka frågan i granskningskedet.

Förhållande till ÖP

Gällande översiktsplan för Kungälv kommun (ÖP 2010), antagen av Kommunfullmäktige 2012-01-19, redovisas planområdet som befintligt verksamhetsområde. Översiktsplanen beskriver också att kommunen ska bevara och förvalta sina verksamhetsområden.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken. En översiktlig redovisning av miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötillståndet och planinnehållets förhållande till detta beskrivs vilket gör det möjligt att bedöma föreslagna åtgärder från miljösynpunkt.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Påverkan på fridlysta arter

Ett borttagande av de förekomster av revlumner som finns inom det planerade verksamhetsområdet behöver inte innebära en sådan påverkan att det föranleder krav på artskyddsdispens. Däremot måste kommunen utveckla resonemanget om varför borttagandet av revlumnerbestånden inte omfattas av förbuden i 6 § artskyddsförordningen. Kommunen måste åtminstone visa på hur förekomsten av revlumner ser ut i området Munkegärde/Marieberg/Diseröd och därigenom beskriva hur borttagandet vid avfallsanläggningen påverkar på denna lokala nivå. Utöver att revlumner har hittats inom området så finns det även fynd av knippnejlika som även den är fridlyst. Enligt de som gjorde fynden 2017 rörde det sig med största sannolikhet om tillfällig förekomst och den nu aktuella utökningen av verksamheten föranleder därför ingen åtgärd vad gäller påverkan på knippnejlika.

Arkeologi

Kommunen skriver att en arkeologisk utredning kommer att tas fram inför granskningskedet. Länsstyrelsen kommer därmed att bevaka frågan i nästa skede av processen.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Samråd ska hållas med Länsstyrelsen om miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning och omfattning enligt 6 kap. 11-18 §§ miljöbalken.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

På grund av resultaten från de geotekniska undersökningarna efter samrådet har planområdesgränsen ändrats så att detaljplanen inte längre omfattar deponin. Deponin nämns därför inte längre i syftet.

Efter samrådet har släckvattenutredningen reviderats tillsammans med övriga vattenutredningar. I den reviderade dagvattenutredningen föreslås att dagvatten från fjärrvärmeverkets område ska ledas till en dagvattendamm. Dammen ska förses med en avstängningsventil, så att utloppet från dammen kan stängas av. I händelse av brand vid fjärrvärmeverket kommer släckvatten rinna till dammen på samma sätt som dagvatten. Genom att dammens ventil stängs kan förorenat vatten hindras från att rinna vidare. Inga förändringar planeras av befintliga system för släckvattenhantering inom ÅVC och sorteringsanläggning. Om dagvattendammen inom ÅVC flyttas eller ändras ska den förses med liknande säkerhetsanordningar som nuvarande damm.

Spillvatten från fjärrvärmeverkets pannhall och verkstad är lätt kontaminerat och kommer att kopplas om så att det efter oljeavskiljare leds till dagvattendammen och sedan via ytavrinning och diken till våtmarken nordväst om planområdet och därefter vidare till Komarksbäcken.

Hushållspillvatten från de tre verksamheterna bedöms inte öka och kommer även fortsättningsvis att ledas till befintlig markbädd norr om Energivägen. En åtgärd som föreslås i spillvattenutredningen är att komplettera markbädden med en fosforfälla. Kommunens miljöförvaltning kan vid tillsyn förelägga om andra åtgärder. På plankartan regleras det berörda området som E₃ – avloppsanläggning, för att säkerställa goda förutsättningar för att förbättra avloppshanteringen där.

I arbetet med miljötillståndet för fjärrvärmeverket har en riskanalys yttre miljö upprättats. Konsekvenser vid brand är uppkomst av släckvatten. Planerad hantering av släckvatten redovisas i släckvattenutredning och i planbeskrivning. Verksamheterna inom planområdet förutsätter tillstånd enligt miljöbalken, där det regleras att respektive verksamhet har godtagbar påverkan på omgivningen. Områdets placering relativt avskilt från omgivande bebyggelse och större vägar, till stor del omgivet av skogklädda höjder, bidrar till att minska risken för störningar för omgivningen. Detta framgår i planbeskrivningens avsnitt *Störningar och risker* samt *Teknisk försörjning*.

Efter samrådet har de geotekniska utredningarna kompletterats för att ytterligare klargöra förutsättningar och behov av åtgärder. Det har framkommit att det finns behov av stabilitetshöjande åtgärder dels i slänten norr om Energivägen och dels vid deponins västra slänt ned mot den nordvästra lakvattendammen. Det krävs åtgärder i båda dessa slänter oavsett detaljplanens genomförande, då stabiliteten är otillfredsställande för befintliga förhållanden. Risken för stabilitetsbrott bedöms inte vara akut och bedöms kunna hanteras bäst vid sidan om pågående planprocess. Bedömningen görs med stöd av det flertalet undersökningar som gjorts inom ramen för planarbetet. Marken ägs av kommunen och kommunen kommer tillse att nödvändiga åtgärder utreds och genomförs. Med ytterligare och fördjupade utredningar kan åtgärderna preciseras och begränsas. Planområdesgränsen har därför ändrats efter samrådet. Kritiska glidytor som ej uppfyller kraven sträcker sig ej in på planområdet.

Förekomsten av revlumner som identifierats i naturvärdesinventeringen bedöms inte påverkas av planförslaget. Berörda områden med revlumner ligger utanför planområdet. Texten i planbeskrivningen har förtydligats.

En begäran om en arkeologisk utredning har skickats till länsstyrelsen och svar från utredningen inväntas.

YTTRANDE

Statens geotekniska institut

2021-09-02

Planbeskrivningen redogör för stabilitetsförhållandena för ÅVC och hämtar förmodligen uppgifterna från den geotekniska utredningen från 2006. Denna utredning ska vara gjord som en fördjupad utredning, men tillhörande plan- och sektionsritningar medföljer ej så det går inte att avgöra var borrhöjningarna är placerade eller om utredningen når upp till nivå fördjupad.

Stabilitetsberäkningar är utförda och ger säkerhetsfaktor 1,4 för befintliga förhållanden och 1,24 och 1,34 för det som verkar vara planerade förhållanden med respektive utan förstärkningsåtgärd. Utredningen är något bristfällig och SGI uppfattar det som att denna ska kompletteras till granskningskedet. Förmodligen finns uppgifter om detta i WSP:s

geotekniska utlåtande som SGI inte har erhållit. SGI väntar därför med att kommentera denna del till granskningskedet och inväntar genomförda kompletteringar.

För delen vid fjärrvärmeverket har en geoteknisk stabilitetsutredning utförts. SGI är intresserade av några förtydliganden av det som redovisas. Enligt WSP:s geotekniska utredning så klassas leran norr om Energivägen som mellan- till högsensitiv och enligt GF-konsults utredning kvick vid deponin. Vi undrar hur detta har inverkat på bedömningen av val av säkerhetsfaktor och skulle gärna se bedömningen av gynnsamma/ogynnsamma faktorer. Om leran bedöms kunna vara kvick bör en bedömning göras av om/hur ett skred, som initieras utanför planområdet (och vars glidyta beräkningsmässigt inte når planområdet) kan komma att påverka planområdet i form av progressiva skred. Denna kommentar kan huvudsakligen sägas gälla för beräkningar utförda i anslutning till ÄVC där leran verkar konstaterat vara kvick, om detta inte redan är omhändertaget i den utlovade geotekniska utredningen.

Sammanfattningsvis ser SGI således att det kvarstår, ur geoteknisk säkerhetssynvinkel, en del frågor att hantera för att fullständiga handlingar ska föreligga. Om behov av åtgärder föreligger ska stabilitetsberäkningar utföras och redovisas även för dessa, för att säkerställa att åtgärden är möjlig att genomföra och löser stabilitetsproblemet. Begränsningar och behov av åtgärder, som identifieras i den geotekniska utredningen, behöver säkerställas i plan.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

Efter samrådet har de geotekniska utredningarna kompletterats för att ytterligare klargöra förutsättningar och behov av åtgärder. Det har framkommit att det finns behov av stabilitetshöjande åtgärder dels i slänten norr om Energivägen och dels vid deponins västra slänt ned mot den nordvästra lakvattendammen. Det krävs åtgärder i båda dessa slänter oavsett detaljplanens genomförande, då stabiliteten är otillfredsställande för befintliga förhållanden. Risken för stabilitetsbrott bedöms inte vara akut och bedöms kunna hanteras bäst vid sidan om pågående planprocess. Bedömningen görs med stöd av det flertalet undersökningar som gjorts inom ramen för planarbetet. Marken ägs av kommunen och kommunen kommer tillse att nödvändiga åtgärder utreds och genomförs. Med ytterligare och fördjupade utredningar kan åtgärderna preciseras och begränsas. Planområdesgränsen har därför ändrats efter samrådet. Kritiska glidytor som ej uppfyller kraven sträcker sig ej in på planområdet.

YTTRANDE

Trafikverket

2021-07-27

Detaljplanen ansluter via enskild väg till det kommunala vägnätet och i sin tur till väg E6. Närliggande vägar där Trafikverket är väghållare är väg 574, E6 samt väg 625.

Trafikverkets synpunkter

MSA-yta

Planen berörs av den så kallade MSA-påverkande ytan (skyddsområde på 55 km kring flygplats där flygplanen påbörjar den sista delen av inflygningen) för Landvetter samt Trollhättans flygplats. Inom en 55 km radie från instrumentflygplatser finns en risk för att flygtrafikens navigationshjälpmedel och landningsprocedurer störs vid etableringar av ledningsmaster och högspänningsledningar. En lokaliseringsbedömning (flyghinderanalys) ska göras vid etablering av byggnader eller byggnadsverk som överstiger 20 meter. Trafikverket anser att kommunen ska remittera aktuell flygplats och Luftfartsverket.

Anslutning och trafik

I planbeskrivningen lyfts ett förslag om att på sikt skapa en ny anslutning från Romelandavägen. Det framgår inte om den är tänkt från den kommunala delen av vägen eller den statliga. Trafikverket förespråkar att anslutningen sker till den delen av vägen med kommunal väghållning.

Planförslaget bedöms endast leda till en marginell ökning av trafik. Trafikverket anser dock att det vore önskvärt om det inför granskningskedet presenterades trafikallsträng till följd av planförslaget uppräknat till 2040 samt ett resonemang om eventuell påverkan på anslutande statligt vägnät.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

En flyghinderanalys har genomförts. Luftfartsverket konstaterar att planförslaget berör MSA-område för Säve, Landvetter och Trollhättans flygplats. Flygplatserna inkluderas i granskningskretsen.

I nuläget planeras tillkommande skorsten med höjd 50 m, vilket har varit utgångspunkten för flyghinderanalysen. För att detaljplanen ska rymma viss flexibilitet inför projektering och inför eventuella framtida utveckling möjliggör planförslaget en något högre totalhöjd. Efter samrådet har planförslagets högsta tillåtna totalhöjd sänkts från 60 m till 55 m (i gällande detaljplan är högsta tillåtna totalhöjd 50 m). Om det bedöms nödvändigt kan flyghinderanalysen revideras med utgångspunkt i 55 m höjd, innan detaljplanen antas.

Efter samrådet har trafikanalyser kompletterats och reviderats och planbeskrivningens avsnitt om trafik har förtydligats.

Möjligheterna att på sikt upprätta en ny anslutning till området norrifrån, via Romelandavägen, har diskuterats i ett tidigt skede i planarbetet. Detta bedöms dock inte bli aktuellt i närtid, bland annat på grund av pågående bergtäkt i området, och planförslaget utgår från befintlig anslutning via Energivägen. Planförslaget hindrar inte en framtida anslutning från Romelandavägen. Om det blir aktuellt behöver frågan utredas vidare. Trafikverkets synpunkter vidareförmedlas till *Trafik, gata, park*.

Trafiken utmed Karebyvägen har trafikuppräknats enligt Trafikverkets trafikuppräkningsstal (EVA) till år 2040. Det totala trafikflödet beräknas öka med 26,6 %. Trafikökningen som alstras av planförslaget är en marginell del av den totala ökningen. Planförslaget bedöms medföra en marginell ökning av trafik och bedöms inte medföra påverkan på anslutande statligt vägnät.

REGIONALA ORGAN

YTTRANDE

Lantmäteriet

2021-08-30

Delar av planen som bör förbättras

Blivande gemensambetsanläggning

På s. 62 i planbeskrivningen framgår att en gata inom kvartersmark ska utgöra gemensambetsanläggning för Kungälv kommun och Kungälv energi. Det som skulle kunna förtydligas är vem som ansvarar för att ansöka och bekosta bildandet av gemensambetsanläggningen.

Fastighetsbildning

På samma sida, s. 62, framgår också att värmeverkets utbredning ska omfatta hela det nya området och förvärfas av Kungälv Energi. Dock verkar avsikten vara att mark endast ska regleras från Munkegårde 1:1 och 3:29 trots att även del av Ängegårde 5:1 och Olseröd 1:3 blir planlagd med kvartersmark för samma ändamål. Det kan tydliggöras varför dessa områden ej avses att överföras till Tippen 1.

Påverkan på befintliga servitut

På s. 64 redovisas befintliga servitut till förmån för Tippen 1, dock ingen vidare information om hur de påverkas. Det kan tydliggöras.

Eventuell påverkan på befintligt markavvattningsföretag

I planbeskrivningen framgår att det finns ett befintligt markavvattningsföretag öster om planområdet. Är tanken att markavvattningsföretaget utanför planen ska användas för att avleda vatten från planområdet? Isåfall kan det vara bra att ha en kommunikation med delägarna så att de är medvetna om att planförslaget kan påverkas av planen. Beskrivning av påverkan kan också tas med i planbeskrivningen.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

Planbestämmelser som kan tydliggöras

I listan med planbestämmelser används b₆ – marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering” och b₇- marken ska vara tillgänglig för dagvattenhantering och som översvämningssyta. ”. Det skulle kunna tydliggöras i planbestämmelsen vilken typ av dagvattenhantering som är tänkt exempelvis diken, genomsläppligt material eller likande.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

I planbeskrivningen har det förtydligats att Kungälv kommun ansvarar för att ansöka om bildandet/omprövningen av gemensamhetsanläggningen för vägen i samband med fastighetsregleringen. Förrättningskostnaden för bildandet/omprövningen ska fördelas utifrån andelstalen som fastställs i förrättningen.

Det har även förtydligats i planbeskrivningen att planförslaget möjliggör en större utökning av fjärrvärmeverket än som planeras att genomföras i närtid. Avsikten är att säkerställa möjligheter för ytterligare framtida utveckling, men att Kungälv Energi i nuläget ska förvärva endast de ytor som behövs för den närliggande planerade utbyggnaden. Berörda ytor ska regleras från Munkegårde 1:1 och 3:29 till Tippen 1.

I övrigt förutsätts inga fastighetsregleringar då Kungälv kommun ska fortsätta äga övrig mark inom planområdet, som planläggs för avfallsanläggning, solenergianläggning m.m.

Planbeskrivningens avsnitt om påverkan på servitut förtydligas med att officialservitutet väg kan komma att ändras för vägens nya sträckning. Avtalsservitutet för fjärrvärmeledning kommer inte påverkas till följd av detaljplanen då de är lokaliserade utanför planområdet.

Det har förtydligats i planbeskrivningen att markägare till markavvattningsföretaget är Kungälv kommun, Kungälv bostäder och Kungälv Energi. Vid förfrågan kände ingen av dessa till att de var ägare till markavvattningsföretaget och ingen hade några uppgifter om styrelse eller kontaktperson. Med största sannolikhet är inte markavvattningsföretaget aktivt och kan eventuellt avvecklas. Vattennivån inom markavvattningsföretaget kan dock inte ändras utan en noggrann analys. Det skulle kunna påverka befintlig bebyggelse, den nordöstra lakvattendammen, de diken som för dagvatten och lakvatten till våtmarken, våtmarken samt Kungälv Energis solceller och solfångare.

Planbestämmelser som reglerar dagvattenhantering har reviderats efter samrådet. Syftet med formuleringarna är att planförslaget ska möjliggöra olika lösningar samtidigt som viktiga funktioner säkerställs. Avsikten är att medge viss flexibilitet inför projektering och inför ytterligare framtida utveckling av området, vilket framgår i planbeskrivningen.

YTTRANDE

BOHUS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

2021-08-24

Följande synpunkter grundar sig i första hand på granskning av den släckvattenutredning som tagits fram.

1. Utredningens ambitionsnivå

Generellt tycker räddningstjänsten att utredningen håller en låg ambitionsnivå vad gäller lösningar för omhändertagande av släckvatten, både för befintlig verksamhet och den planerade nybyggnationen. 2016 genomfördes en släckvattenutredning för den andra verksamheten inom detaljplaneområdet, Renovas avfallsanläggning, där tekniska lösningar i form av fasta installationer implementerats i högre utsträckning än vad som föreslås i den granskade släckvattenutredningen. Räddningstjänsten anser att det är orimligt att de två verksamheterna har så olika ambitionsnivå vad gäller omhändertagande av släckvatten.

Även Länsstyrelsen förordar att släckvattenhantering ska analyseras för hela detaljplaneområdet, vilket utöver värmeverket även innefattar återvinningscentralen och avfallsanläggningen. Detta styrker räddningstjänstens inställning om att ambitionsnivån bör vara samma inom hela området.

Att Munkegårdsverket utgör en samhällsviktig verksamhet i form av fjärrvärmecentral och elproducent för Kungälv kommun är ytterligare en anledning till att ambitionsnivån för brandskyddet inom detaljplaneområdet borde hålla en högre nivå.

2. Känslighetsanalys

Räddningstjänsten saknar en känslighetsanalys i det underlag som använts som indata i beräkningarna i släckvattenutredningen. Det är exempelvis inte klargjort varför utredningen antar att släckvatten kommer att påföras under en timmes tid eller vilken betydelse förändringar i denna parameter får för mängden släckvatten som kräver uppsamling.

3. Tillfälliga invallningar

I släckvattenutredningen presenteras tillfälliga invallningar, med hjälp av exempelvis länsor som ett alternativ till fasta installationer för uppsamling av släckvatten. Räddningstjänsten vill poängtera att i det initiala skedet av en brand inte kommer att finnas personella resurser från räddningstjänsten för att hantera utplacering av tillfälliga invallningar.

Den yta nordväst om bränslelagret som i släckvattenutredningen utses som uppsamlingsyta för släckvatten i händelse av brand i bränslelagret, kommer troligtvis utgöra primär uppställningsplats för räddningstjänstens fordon. Alternativt kommer räddningstjänstens personal använda ytan som arbetsområde vid insats. Detta innebär att ytan inte kan användas för uppsamling av vatten utan att försvåra räddningstjänstens insats.

Räddningstjänsten förordar istället en lösning med fast installation som möjliggör avstängning av dagvattenledning/kulvert för att förhindra att uppsamlat släckvatten hamnar i recipienten.

4. Angreppsvägar för räddningstjänstens fordon

Till verksamheten på fastigheten finns endast en angreppsväg. Denna väg används även som utfart, vilket innebär att det inte finns möjlighet för rundkörning för räddningstjänstens fordon. Att det endast finns en angreppsväg innebär att denna riskerar att inte kunna användas i händelse av brand på fastigheten om vinden ligger på från fel håll. Angreppsvägen är placerad nordöst om bränslelagret och kontoret.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

Efter samrådet har släckvattenutredningen reviderats tillsammans med övriga vattenutredningar och en sammanhållen lösning för släckvattenuppsamling och dagvattenhantering har tagits fram. I den reviderade dagvattenutredningen föreslås att dagvatten från fjärrvärmeverket ska ledas till en dagvattendamm. Dammen ska förses med en avstängningsventil, så att utloppet från dammen kan stängas av. I händelse av brand vid fjärrvärmeverket kommer släckvatten rinna till dammen på samma sätt som dagvatten. Genom att dammens ventil stängs kan förorenat vatten hindras från att rinna vidare. Den nya föreslagna lösningen för släckvattenhantering förutsätter inte att några invallningar placeras ut. Dock ska ytor inom anläggningen anpassas så att vatten rinner mot dagvattenbrunnar och inte ut från anläggningen mot diken. Dagvattendammen utgör även brandvattenreservoar och för detta ändamål ska en pumpgrop anläggas i dammen. Utformningen fastställs i samarbete med räddningstjänsten. Detta tillsammans med befintliga brandposter garanterar tillräcklig tillgång på brandvatten. Inga förändringar planeras av befintliga system för släckvattenhantering inom ÅVC och sorteringsanläggning. Om dagvattendammen inom ÅVC flyttas eller ändras ska den förses med liknande säkerhetsanordningar som nuvarande damm.

Ambitionsnivån för brandskyddet hanteras inte i detaljplanen. Synpunkten vidareförmedlas till Kungälv Energi.

Släckvattenutredningen har kompletterats med känslighetsanalys.

Mellan Energivägen och fjärrvärmeverket planeras att anläggas en entré till fjärrvärmeverket med parkeringsplats med angöring från Energivägen. Denna parkering kan räddningstjänsten använda, som komplement till nuvarande angöringsväg. Bredvid parkeringen kommer dagvatten-/släckvattendammen att ligga.

KOMMUNALA NÄMNDER

YTTRANDE

VA-VERKSAMHETEN

2021-08-19

Aktuell detaljplan ligger utanför verksamhetsområde (VO) för kommunala vattentjänster (VA), men verksamheterna är påkopplade på kommunalt vatten via avtal. Dagvatten från verksamheter som är etablerade, eller tillkommer inom detaljplanen, kommer vid någon punkt att gå in i kommunens dagvattensystem och eventuellt kraftigt förorenat släckvatten kan därmed om det inte hanteras på rätt sätt också komma in i kommunens system. Därför har VA-verksamheten varit aktiva i processen med att lämna synpunkter på handlingarna för aktuell detaljplan och har tagit del av och granskat materialet. Men eftersom området inte ingår i VO för kommunalt VA kan VA-verksamheten inte lägga mer resurser i arbetet utan att ett specifikt uppdrag för detta lämnas till enheten.

Parallellt med processen med detaljplanen för Kungälv Energis anläggning pågår också en tillståndsprocess hos Miljöprövningsdelegationen för miljöfarlig verksamhet för anläggningen.

I samrådet för detaljplanen vill VA-verksamheten meddela följande synpunkter:

VA-verksamheten saknar fortfarande en tydlig samordning mellan de olika utredningar som tagits fram i planprocessen, främst mellan Släckvattenutredningen, Dagvattenutredningen och Spillvattenutredningen. De begrepp och benämningar som används i de olika utredningarna behöver ses över, så att utredningarna synkroniseras i begreppsbenämningen. Till exempel används "släckvatten" på olika sätt, och användningen av begrepp som "spillvatten" och "avloppsvatten" blandas ihop med "processavlopp".

VA-verksamheten kan konstatera att de olika utredningarnas beskrivning av dagvattensystemet utanför planområdet, och vattenflöde ut ifrån anläggningen inte stämmer överens med varandra. VA-verksamheten har tidigare bett om en tydligare beskrivning av dagvattensystemet och en tydligare beskrivning av ansvarsfrågan för dagvattenanläggningarna utom planområdet men som Kungälv Energi nyttjar för sin dagvattenhantering. Denna del är numer utlyft ur dagvattenutredningen, vilket inte är tillfredställande.

Markavvattningsföretag finns och behöver utredas vidare beträffande omprövning alternativt avveckling.

VA-verksamheten saknar ett resonemang om Kungälvsbäcken som en gren av Komarksbäcken som därtill i Fiskevårdplanen är bedömd som öringsförande, se Fiskevårdsplan för havsöring i Kungälvs kommun 2020-04-17.

Synpunkter på Släckvattenutredning

Utredningen borde benämnas Brand- och släckvattenutredning, då den hanterar båda frågeställningarna. I utredningen blandas uttrycken "släckvatten" respektive "brandvatten". Brandvatten är det vatten som används för att släcka en brand, medan släckvatten är det vatten som har använts och som därmed kan vara kontaminerat med föroreningar.

I kapitel 2.1 Områdesbeskrivning står att det inte finns några Natura 2000-områden som berör området. Eftersom hänsyn till Natura 2000-områden inte enbart gäller inom det avgränsade området, utan även verksamheter utanför som bedöms kunna påverka ett Natura 2000-område, kan det vara viktigt att ändå föra ett resonemang runt Nordre Älvs estuarie som Natura 2000-område och risken för negativ påverkan från verksamheter på Tippen 1 via närmaste recipient, som så småningom mynnar i Nordre Älv.

I kapitel 2.2.5 System för dagvatten, spillvatten etc står att "Avloppsvatten går via trekammarbrunn och infiltration och sedan vidare till kungälvsbäcken." Så vitt VA-verksamheten kan förstå av övriga utredningar för detaljplanen så är det spillavloppsvatten från personalutrymmen som leds till en slamavskiljare, i form av en trekammarbrunn, vidare ut i en markbädd. Utloppet från markbädden går till en lågpunkt i området och sedan vidare via kulvertering till Kungälvsbäcken.

Figur 11, stämmer därmed inte heller enligt ovanstående resonemang. Det är således inte tal om infiltration utan markbädd med utlopp. Dessutom stämmer inte figurer och resonemang runt kulverteringar, diken och bäckar överens inom varje utredning, respektive mellan utredningarna. Detta behöver klargöras, se även inledande kommentar.

Figur 12. Behöver förtydligas.

I kapitel 3.2 Släckvatten vid Munkegårdsverket står följande; ”Vid en eventuell brand i fastbränslet bildas en rad biprodukter som kan få negativ påverkan på vattenmiljö. Vidare förekommer miljöfarliga ämnen och kemikalier inom anläggningen och en brand som innefattar dessa kan antas få skadlig påverkan på recipienten. Det råder osäkerhet kring den grad av påverkan på Kungälvsbäcken som ett utsläpp av kontaminerat släckvatten skulle medföra. På grund av denna osäkerhet antas konservativt att utsläpp av släckvatten kommer att medföra skadliga effekter på vattenmiljön”.

I utredningen konstateras det att det idag inte finns ett system för att hantera släckvatten. Med anledning av den hantering av brandfarlig vara och de kemiska produkter som hanteras inom anläggningen måste en väl genomtänkt och dokumenterad hantering av släckvatten till, oavsett om verket byggs ut eller inte.

Kapitel 6 Möjlighet för uppsamling av släckvatten – befintlig utformning. I kapitlet görs endast ett konstaterande, nämligen: ”Befintligt finns inga system för att samla upp släckvatten. Släckvattnet kommer rinna via dag- och spillvattensystem till recipienten alternativt till intilliggande naturområde via ytavrinning.” Utöver att detta är ett märkligt kort kapitel kan konstateras att det inte är acceptabelt att den befintliga verksamheten inte har ett system för att hantera släckvatten.

I kapitel 7.2.1 Tillgång till släckvatten står det att läsa följande: ”Dimensionerande mängd släckvatten utgör 144 m³. Detta förutsätter ett konstant flöde på 2400 l/min, vilket är ett flöde Räddningstjänsten ansåg vara ett lämpligt dimensionerande värde för denna typ av anläggning, under 60 min. Det har ej kunnat fastställas att detta flöde finns tillgängligt på anläggningen. Tillgång till släckvatten bör utredas”.

VA-verksamheten representant i planprocessen har ett flertal gånger i planprocessen påpekat det inte har inkommit några uppgifter om antagen ny förbrukning av renvatten. Sökande behöver föra en tydlig dialog med VA-verksamheten, dels gällande förbrukning av vatten, dels gällande brandvatten.

I kapitel 7.2.5.1 Brandscenario 1: Brand i bränslelager nämns invallning som ett möjligt sätt att samla upp släckvatten. Detta är sannolikt en av flera lösningar som är aktuella inom planområdet och detta bör utredas vidare rörande var och hur sådana invallningar ska utföras för att minimera skador på recipienten på grund av släckvatten.

I kapitel 7.2.5.4 Brandscenario 4: Utvändig brand står följande: ”En avstängningsventil i det kulverterade diket, enligt avsnitt 7.2.5.2, skulle även skapa en naturlig uppsamlingsbassäng genom att den hårdgjorda marken sluttar ned mot brunnarna. Exempelvis skulle det medföra att det öster om byggnaden kan samlas upp en mängd om ca 40 m³ släckvatten, se Figur 17. Detta skulle förbättra möjligheterna till uppsamling av släckvatten vid en utvändig brand”.

VA-verksamheten förstår resonemanget om att samla upp släckvatten i dagvattenledningarna med en avstängningsventil nära recipient för att skapa utrymme för större volymer, men vill påpeka att det är viktigt att ventilen placeras så att den är lätt att hitta, underhålla och att det säkerställs att återkommande kontroller av funktionen sker. Därtill antar VA-verksamheten med ovan resonemang att avstängningsventilen skulle hamna på dagvattenanläggning nära Kungälvsbäcken. Ansvarsfrågan för denna del av dagvattenanläggningen ser inte ut att ha någon lösning i denna planprocess?

Kapitel 7.2.8 ”Destruktion” som rubriksättning behöver ses över så att den faktiskt stämmer med textens innehåll.

Synpunkter på Spillvattenutredningen

Över lag så behöver rapporten språkgranskas och korrekturläsa ytterligare innan leverans. Det finns ett stort antal fel i rapporten. Därtill kan vi konstatera att man i denna utredning går in och beskriver delar som lämpligen ska vara med i Släckvattenutredningen, se till exempel kap 2.2.1 Befintlig brandvattenkapacitet.

I figur 2 går det att följa inkommande och utgående vatten. VA-verksamheten kan konstatera att flödet ut ifrån markbädden är angett som samma som flödet ifrån trekammarbrunnen. Är markbädden tät? Annars går antagligen endast 30% ut ur markbädden jämfört med vad som går ut ur trekammarbrunnen och in i markbädden. Resterande mängd avloppsvatten infiltreras i marken.

I stycket under figur 2 på sidan 3 står följande: ”Det vatten som spolats i tex. verkstadsutrymmena kommer ner i golvbrunn och går via oljeavskiljare. Spolning som sker på gårdsplan går istället ut via dagvattenbrunn och går därför inte via oljeavskiljare”. VA-verksamheten ställer sig frågande till dels varför gårdsplan och verkstadsutrymmen spolats rutinmässigt, dels varför detta utförs med vatten av dricksvattenkvalitet. Förbättringspotential kan vara att istället använda sig av en spolmaskin med borstar, för att dels minska förbrukningen av vatten, dels minska belastningen av föroreningar i dagvattnet.

VA-verksamheten kan konstatera att kraven för utgående flöden ifrån befintlig verksamhet är för lågt ställda. Exempelvis så beskrivs det i kap 4.1 att ett processvatten med högre salthalt och rengöringskemikalier släpps ut till recipient enbart via oljeavskiljare.

I Kapitel 6.1 står följande: ”Efter upprepande förfrågningar till Kungälv kommun om offert på kostnad för kommunal påkoppling, har svaret uteblivit. Kostnaden kommer istället att uppskattas. Det är cirka 450 meter från Munkegårdsverket till Karebyvägen där närmsta anslutningspunkt kan tänkas vara belägen. Ett antagande på 7000 kr per meter nedgrävt rör ger att det kommer att kosta drygt 3 Mkr för påkoppling till det kommunala avloppsnätet, se figur 8 nedan”.

VA-verksamheten vill påpeka följande: De upprepande förfrågningarna har inte inkommit via rätt kanal till kommunen. I detaljplanearbete ska frågan gå via VA-verksamhetens handläggare alternativt, via e-post kommun@kungalv.se. Därtill så blandar konsulten ihop anslutningsavgift och kostnader för att gräva ner egen privat ledning fram till kommunalt va-ledningsnät. VA-verksamheten är inte ansvarig för att räkna ut en ungefärlig entreprenadkostnad för anläggande fram till förbindelsepunkt, utan enbart för att lämna uppgifter att ansluta till kommunalt VA vid förbindelsepunkt. I detta fall skulle en eventuell förbindelsepunkt ligga i närheten av Karebyvägen.

Kapitlet Alternativ 2 – minireningsverk innehåller en rad sakfel.

Synpunkter om Dagvattenutredningen

Överlag behöver rapporten se över rubriksättning och underliggande text, så att rubriker hör ihop med given text. VA-verksamheten saknar en kommentar eller resonemang om hur föreslagna dagvattenanläggningar kan påverka eller påverkas av både geoteknik och grundvattennivåer. Därtill saknas ansvarsbeskrivning för dagvattenanläggningarna norr om Energivägen. Även ett resonemang om föreslagna dagvattenanläggningar kan användas eller anpassas för att kunna hantera släckvatten saknas.

Kapitlet 2.8 Markägareförhållanden, och 2.9 Markavttningsföretag, behöver arbetas om. Under kapitel 2.10 Områdesskydd, saknas det ett resonemang för Natura 2000-området Nordre älvs estuarie.

Kapitel 3 Framtida förhållanden, nämner inget om vilka miljöprovningar som kan komma att behövas för att planerad nybyggnation ska kunna utföras.

I kapitel 7.2 Beräkning av dagvattnets föroreningsinnehåll, beskrivs föreslagna dagvattenanläggningarnas teoretiska reningskapacitet. VA-verksamheten är medvetna om StormTacs begränsningar men vill påpeka följande. Det saknas ett resonemang om det föreslagna dagvattnets karakterisering och dagvattenanläggningars reningskapacitet, om det är rimligt att de värdena som presenteras kan tänkas finnas för just detta dagvatten. Följande står att läsa ”Det är svårt att hitta ytterligare ytor för hantering av dagvatten från denna del av fastigheten och därmed att uppfylla kommunens målvärden avseende föroreningskoncentrationer för befintlig bebyggelse”.

VA-verksamheten funderar på om det då är rimligt enligt PBL kap 2 om markens lämplighet att anlägga föreslagen bebyggelse eller kanske är det fel teknisk lösning som har föreslagits, alternativt så behövs större ytor för hantering av dagvatten inom planen. Befintlig detaljplan omfattar större ytor norr om Energivägen. Om ytor inom föreslagen detaljplan saknas för att uppnå tillräcklig rening av dagvattnet, kan lämpligen även den nya detaljplanen innehålla de ytor som den befintliga detaljplanen redan gör.

Sedan kan man läsa följande: ”Redan idag uppnås sannolikt upptag under näringsämnen i dagvattnets fortsatta flödesväg på norra sidan om Energivägen”. Dels är meningen felformulerad och svår att förstå, dels bör man återigen fundera över ansvarsfrågan för de anläggningar som ligger norr om Energivägen. Man kan inte tillgodoräkna sig rening efter där verksamhetsutövaren har rådighet.

Under kapitel 8 Slutsatser, skrivs följande ”Om andra dagvattenlösningar än de föreslagna anläggs inom utredningsområdet så är det nödvändigt att se över att dessa har motsvarande reningseffekt som de föreslagna lösningarna”. VA-verksamheten vill påpeka att utredningen konstaterar att inte heller de föreslagna dagvattenanläggningarna uppnår tillräcklig rening.

Synpunkter på det geotekniska utlåtandet Munkegärde

VA-verksamheten saknar ett resonemang runt vattenbalansen inom föreslaget detaljplaneområde och nedströms område som kommer att ta emot utsläpp av vatten från planerad verksamhet. De områden som kommer ta emot vattnet består i största del av leror och under kapitel Geotekniskt utlåtande står följande... ” Utifrån SGU:s kartunderlag bedöms området nordväst om Munkegärdeverket haförutsättningar för skred utgående från Lantmäteriets terrängmodell och en marklutning större än 1:10 i finkorniga jordar. Det kan medföra stabilitetsproblem vid förändrade förhållanden i form av tillförande laster från utbyggnad av värmeverk och breddning av väg”. Skredrisk och stabilitet kan försämrats om vattenbalansen i leror förändras, detta bör utredas.

Synpunkter på planbeskrivningen

På sidan 16 i planbeskrivningen står det, "... vilket innebär att dagvatten från utredningsområdet har en liten och kraftigt fördröjd inverkan på recipienten (Nordre älv)”.

Om texten syftar på flödet så kan vi konstatera att närmaste recipient som påverkas inte är utredd om den klarar att ta emot ett ökat flöde från planområdet. Inte heller är berörd sträcka mellan planområdet och Nordre älv utredd för att ta emot ökade flöden. Det är känt att Kungälvsvattendrag har problematik med översvämningar och även källaröversvämningar nedströms i berört system. Om texten syftar på utsläpp av föroreningar till recipient så ligger det på verksamhetsutövaren att uppnå den rening som krävs i plan-/fastighetsgräns, utsläppspunkt i recipient eller där kommunen tar över ansvaret för dagvattnet, oftast i förbindelsepunkt för kommunalt dagvatten.

På sidan 40 under Planförslag för Vattenområden, står det: ”Planförslaget innebär att ny bebyggelse kan uppföras på utfyllnad över befintlig bäckfåra. Befintlig lågpunkt vid Energivägen är central för dagvattenhanteringen och säkerställs genom att bestämmelse om att området ska vara tillgängligt för dagvattenhantering och som översvämningssyta”. Detta säkerställs lämpligen genom höjdsättning i plankartan. Om utfyllnad över befintlig bäckfåra ska genomföras krävs prövning av vattenverksamhet enligt MB kap 11.

På sidan 44 i kapitlet om Bränslehantering, och Fjärrvärmeproduktion, kan det återigen utläsas att man ser oljeavskiljaren som en lösning för att hantera ett eventuellt utsläpp av biobränsle, då golvbrunnarna är kopplade dit. VA-verksamheten ifrågasätter denna lösning, då det i andra utredningar kan läsas att både verksamhetsutrymmen och gårdsplan golvet regelbundet spolats med renvatten som sedan leds via oljeavskiljaren vidare till dagvattenanläggning därefter till recipient.

På sidan 64 under kapitlet för Tekniska frågor/Vatten och avlopp, bör det förtydligas att verksamheterna har kommunalt vatten via avtal. Dock bör det påpekas att VA-verksamheten fortfarande inte har fått några uppgifter ifrån verksamhetsutövaren om förmodat utökad behov av renvatten, därför har VA-verksamheten inte kontrollerat om befintligt nät klarar planerat utökning av värmeverket, varken via hydrauliskmodell eller egna beräkningar.

Synpunkter på plankartan

VA-verksamheten är frågande till gränsdragningen för aktuell plankarta. Till exempel ser verksamheternas avloppsanläggning hamna utanför aktuell plankarta och är inte reglerad i den gamla, vilket gör att den då kommer att ligga i NATUR/ÅKER och dess ytor är inte säkerställda. Likaså gäller för de dagvattenanläggningar som ligger utanför planområdet.

VA-verksamheten anser att planbestämmelserna som ska reglera dagvatten i planen behöver förtydligas ytterligare. VA-verksamheten vill betona vikten av höjdsättning av ytavrinningsvägar för vatten inklusive gatumark.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

Samordning mellan olika utredningar

Vattenfrågorna för fjärrvärmeverket hanteras i fyra olika utredningar: Spillvattenutredning, Dagvattenutredning, Släckvattenutredning och "Bemötande Lst utsläpp till vatten". Till dessa har inhämtats nödvändig information om hur ÅVC, sorteringsanläggningen och deponin hanterat sitt spillvatten, dagvatten, lakvatten samt släckvatten. Hur begreppen används i utredningarna har setts över. För ÅVC och sorteringsanläggningen används utredningar som är några år gamla. De lösningar som utredningarna redovisar är giltiga men begreppen kan skilja mot de utredningar som nu tagits fram för fjärrvärmeverket.

I planbeskrivningen görs en överblick över alla vattenflöden. Ansvarsfrågan är som följer:

Fjärrvärmeverket ansvarar för markbädden som hanterar hushållsavloppet (BDT+WC) för alla tre verksamheterna. Planområdet har utökats något för att omfatta även markbädden.

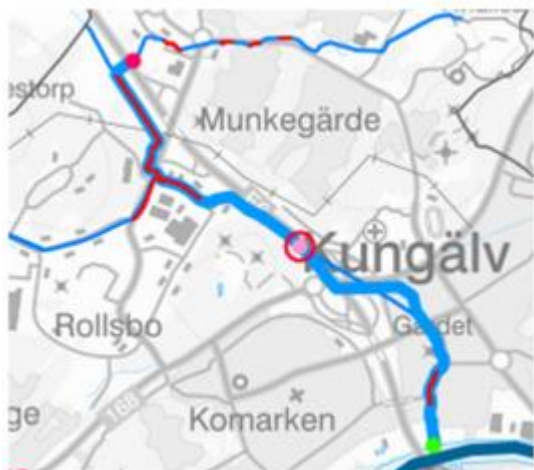
Fjärrvärmeverket ansvarar för den kondensatledning som går mellan verket och Komarksbäcken. Denna ledning befinner sig till största delen utanför planområdet.

ÅVC ansvarar för våtmarken som renar lakvatten och dagvatten ifrån deponin och sorteringsanläggningen. ÅVC ansvarar för de diken som leder till våtmarken, samt uppsamlingsbrunnen och de två trummor som finns i den naturliga lågpunkt ca 50 m norr om Energivägen där dagvatten från sorteringsanläggningen, renat dagvatten från fjärrvärmeverket, vatten från omgivande naturmark samt renat hushållsavloppsvatten från markbädden samlas. ÅVC ansvarar även för trumman under energivägen som leder till lågpunkten.

Kungälv Energi nyttjar inga dagvattenanläggningar utanför planområdet. Efter ombyggnad kommer allt dagvatten från fjärrvärmeverkets fastighet fördröjas och renas i en dagvattendamm inom Kungälv Energis fastighet.

Fjärrvärmeverkets utbyggnadsprojekt har sökt ägarna till markavvattningsföretaget. Markägare till markavvattningsföretaget är Kungälvs kommun, Kungälvbostäder och Kungälv Energi. Ingen av dessa kände till att de var ägare till markavvattningsföretaget och ingen hade några uppgifter om styrelse eller kontaktperson. Med största sannolikhet är inte markavvattningsföretaget aktivt. Eftersom kommunen är ensam ägare till markavvattningsföretaget och kommunen är enda sökanden till detaljplanen så bör inte markavvattningsföretaget hindra planen från att antas. Markavvattningsföretaget kan eventuellt avvecklas och det som krävs är att lämplig funktion inom kommunen driver avvecklingen. Vattennivån inom markavvattningsföretaget kan dock inte ändras utan en noggrann analys. Det skulle påverka de diken som för dagvatten och lakvatten till våtmarken, våtmarken samt Kungälv Energis solceller och solfångare.

Planen har tidigare använt benämningen Kungälvsbäcken på den bäck som löper bakom deponin och sedan parallellt med solfältet och våtmarken och som är första recipient. Korrekt benämning är Komarksbäcken eller tillflöde till Komarksbäcken och benämningen Kungälvsbäcken ska inte användas. Aktuell del av Komarksbäcken ligger högt upp i Komarksbäckens avrinningsområde och är att betrakta som ett tillflöde med låg vattenföring. Sommartid kan bäckfåran vara uttorkad. En bäckfåra som tidvis torkar ut ger begränsningar i de naturvärden som bäckfåran kan hysa. Ungefär trehundra meter nedströms våtmarken har emellertid potentiella lek- och uppväxtlokaler för havsöring identifierats och om befintliga vandringshinder byggs bort så kan dessa bli produktiva. Detta medför att Komarksbäcken här bör ha samlat upp ett sådant flöde att den inte torkar ut sommartid. Det är oklart om vandringshindren har byggts bort än men när det sker så ska vattenkvaliteten vara så bra att den inte stör havsöringen. Planen medför bättre dagvattenhantering från fjärrvärmeverket men ett högre flöde av kondensatvatten från fjärrvärmeverket. Den sammanlagda effekten av detta är att en mindre ökning kan ses av halterna för kvicksilver, ammoniumkväve, ammoniak, samt något större för svavel. Ämnena ammoniak och kvicksilver överstiger sina bedömningsgrunder. Kopparsilver överstiger potentiellt sina bedömningsgrunder, dock är beräknad halt totalhalten och inte den biotillgängliga halt som bedömningsgrunden baserad på. Den biotillgängliga halten är generellt betydligt mindre än den totalhalten. Anledningen till att dessa ämnen överstiger sina bedömningsgrunder är dagens bakgrundshalten ifrån planområdet. De förändringar som planen medför (utbyggnaden och ombyggnaden av fjärrvärmeverket) minskar eller ger oförändrade halter av dessa ämnen.

Figur 1 Komarcksbäcken med lämpliga leklokaler (röda streck) och vandringshinder (röda punkter). Aktuell recipient är första fjärdedelen av den långa delsträcka som ligger i övre högra delen av bilden.

Släckvattenutredning

Benämningarna är nu brandvatten respektive släckvatten.

Angående Nordre älvs estuarium: Komarcksbäcken rinner ut till Nordre Älv inom Ovan Kvillen i Nordre Älvs vattendragsyta (SE642100-126965). Medelvattenföringen (MQ) ifrån delavrinningsområdet Ovan Kvillen i Nordre Älvs vattendragsyta är mellan åren 2013-2018 enligt SMHI vattenwebb 362 m³/s. Årsintervallen har valts utifrån att det är den tidsperioden som används vid statusklassning i förvaltningscykel 3. Medelhögvattenföringen är 666 m³/s och medellågvattenföringen 212 m³/s. Båda dessa är beräknade med data mellan 1981-2010 (SMHI; Vattenwebben, 2021).

Enligt en SWECO rapport (2002) så beräknas Komarcksbäcken ha medelvattenföringen (MQ) 0,1 m³/s när den når Nordre Älv. Halterna från planområdet vid detta flöde har beräknats och jämförts med bedömningsgrunder i HVMFS 2019:25. Bedömningsgrunderna i HVMFS 2019:25 är effektbaserad värden vilket betyder att om halt i vattnet understiger bedömningsgrunden så bedöms inga negativa effekter i eller via vattenmiljön uppstå. Ämnena ammoniak och kvicksilver överstiger sina bedömningsgrunder. Koppar överstiger potentiellt sina bedömningsgrunder, dock är beräknad halt totalhalt och inte den biotillgängliga halt som bedömningsgrunden baseras på. Den biotillgängliga halten är generellt betydligt lägre än totalhalten. Stödparametrar saknas och därmed kan inte biotillgänglig halt beräknas. Planen är inte orsaken till att dessa ämnen överstiger bedömningsgrunderna utan detta förhållande finns redan idag. Med den utspädning som sker när Komarcksbäcken möter Nordre älv är det uteslutet att halterna skulle ha någon påverkan på estuariet. Bedömningsgrunderna i HVMFS 2019:25 är baserade på halter men inte mängder. På grund av utbygganden av fjärrvärmeverket så ökar mängden kväve från planområdet med 90 kg/år ett normalt år och 145 kg/år ett år när värmeproduktionen är extremt hög. Mängden fosfor minskar med 1,4 kg/år ett normaltår och 0,9 kg/år ett extremår tack vare dagvattenrening från fjärrvärmeverket. Kväve är inte näringsbegränsande i limniska miljöer (inlandsvatten), dvs. begränsar tillväxten av växtplankton som kan leda till övergödning, utan det är fosfor. Mängden totalfosfor är alltså mer betydande än kväve för Komarcksbäckens förhållanden och den sötare delen av estuariet. För den saltare delen av estuariet kan situationen vara det omvända, att kvävet är mer betydande än fosfor. Dock är medelökningen på 90 kg kväve per år liten sett till det totala kväveutsläppet som sker till estuariet.

ÅVC och sorteringsanläggningen har en plan för insamling av släckvatten. Munkegärdeverket har det inte utan detta arbete påbörjades parallellt med projektet att öka produktionen på verket. Den släckvattenutredning som presenterades till samrådet var ett underlag för vidare projektering och det var meningen att den skulle revideras och kompletteras när utformningen av nya byggnader och nya installationer slagits fast. Detta framgick kanske inte med tillräcklig tydlighet men det är förklaringen till att själva lösningen för att samla upp släckvatten inte var bestämd och tydligt beskriven i denna första utredning. Det fanns endast förslag på möjligheter. Släckvattenutredningen är nu kompletterad och reviderad och samordnad med dagvattenutredningen. Det finns nu en mycket tydlig lösning för uppsamling av släckvatten som också samverkar med dagvattenuppsamling, fördröjning av dagvatten samt dagvattenrening. Släckvattenutredningen redovisar även hur behovet av brandvatten ska tillgodoses. Lösningen består i korthet av att en dagvattendamm anläggs i direkt anslutning till värmeverket söder om Energivägen.

Dagvattendammen renar dagvattnet, fördröjer dagvattnet, samlar upp släckvatten och utgör en brandvattenreservoir. Dammen utgör utöver det rening av en lågt kontaminerad spillvattenström ifrån de pannhusen som en extra säkerhetsåtgärd. Om ett oljeutsläpp skulle ske inom verksamheten och detta inte stoppades av de primära skyddssystem som finns så kommer det att hamna i dagvattendammen. Allt ovan uppnås genom att samtliga hårdgjorda ytor inom verksamheten plansätts så att vätskor samlas i dagvattenbrunnarna, samt att spillvattenbrunnarna i pannhusen (som går via oljeavskiljare) också ansluts till dagvattendammen. Utloppet på dagvattendammen kan stängas med en ventil. Denna kommer vara lätt åtkomlig samt ingå i verksamhetens underhållsprogram, kontrollprogram och insatsplan vid brand.

Antagen ny förbrukning av renvatten är 11 300 m³/år. Det kan jämföras med år 2020 då förbrukningen var 7 957 m³. Ökningen beror på den nya biobrännlepannan på fjärrvärmeverket. Övriga verksamheter förväntas ha oförändrad förbrukning. Ökningen på fjärrvärmeverket är en grov bedömning och konservativ. Ökningen sker jämnt fördelad under perioden september till maj då den nya pannan är i drift. Brandvatten förses via befintlig ledning samt enligt ovan kompletterad med uttag ur dagvattendammen, samt från räddningstjänstens tankbilar. Behovet av brandvatten kräver således inte någon åtgärd av VA-verksamheten.

Spillvattenutredning

Spillvattenutredningen har reviderats. I syfte att göra vattenfrågorna begripliga ingår även information om dagvatten samt släckvatten.

Hushållsavloppsvattnet renas mycket riktigt i en markbädd och inte med infiltration. Vattnets väg från markbädd till recipient har förtydligats i utredningarna och dess figurer. I utredningen är flödet ut från markbädden fortfarande detsamma som går in. Om det är viktigt att ändra denna figur så att 70 % infiltreras så kan figuren revideras. Utloppet från markbädden är ca 10 meter ifrån bädden och vattnet går sedan ytledes ca 200 m till recipient. Vattnet hamnar alltså på samma ställe även om bädden är otät.

I den första versionen av spillvattenutredningen var mängden spolvatten för stor. Posten var en restpost för att få ihop totalen av vattenanvändningen då många vattenströmmar saknade mätning och behövde bedömas. Utredningen hade underskattat mängden BDT+WC vatten vilket gav en för stor mängd ”spolvatten”. Att rutinmässigt hålla rent i verksamheten är normalt och nödvändigt ur många aspekter, t.ex. säkerhet och arbetsmiljö. Pannhusen tvättas varje fredag. Verksamheten är trång och varierande. Vissa ytor kan säkert rengöras med spolmaskin men andra inte. När nu mängden spolvatten revideras så är potentialen att minska vattenförbrukningen liten. Belastningen av föroreningar i vattnet bedöms fortfarande mycket liten och är nu dessutom kopplad till rening via dagvattendammen som en säkerhetsåtgärd. Spolning utomhus sker ytterst sällan och fick för stor vikt i första versionen av utredningen.

”Processvattnet med högre salthalt” innehåller ungefär dubbla halter av de mineraler som ingår i dricksvatten. Dessutom tillsätts natriumklorid vilket ger en NaCl- halt på 0,03 vikt-%. Detta är alltså i princip dricksvatten.

Det har nu kommit fram en kostnadsbedömning för kommunal påkoppling av avlopp. Kostnaden bedöms till 6,5 Mkr + anslutningsledning på tomtmark + anslutningskostnad. Totalt över 7 Mkr för alla tre verksamheterna. Detta ska jämföras med att komplettera befintlig markbädd med fosforfälla som bedöms kosta 0,2 Mkr. Om revision visar att markbädden behöver göras om blir kostnaden kanske det tredubbla. Kungälv Energi kommer se till att markbädden uppfyller de riktvärden och reduktionskrav som återfinns i Riktlinjer för små enskilda avloppsanordningar för Kungälv Kommun (2017). Riktlinjerna utgår från Havs- och vattenmyndigheten allmänna råd om små avloppsanordningar för spillvatten (HVMFS 2016:7). För att hushålla med kommunala pengar kommer planområdet fortsatt att ha enskild avloppsanordning.

Minireningsverk är inte längre aktuellt inom planområdet varför detta har utgått ur utredningen.

Dagvattenutredningen

Dagvattenutredningen för fjärrvärmeverket är reviderad. Den största förändringen består i lösningen för dagvattenhantering med dagvattendamm istället för med biofilter. Det är nu även bestämt att ytorna inom anläggningen ska luta inåt mot dagvattenbrunnar istället för utåt kanterna till uppsamlingsdiken.

Ansvarsbeskrivningar för anläggningar norr om vägen har redovisats ovan. Samspelet mellan dagvattenanläggningar och släckvatten är redovisat. Alla ytor lutar in mot dagvattenbrunnar och alla dagvattenbrunnar leder till dagvattendammen som dessutom fungerar som släckvattendam och brandvattenreservoir.

Dagens markägarförhållanden kommer att kvarstå. Markavvattningsföretaget har behandlats ovan. Nordre älvs Estuarium har behandlats ovan.

Dagvattenutredningen är framtagen som underlag till detaljplan samt en pågående miljötillståndsprocess enligt Miljöbalken. Övriga tillstånd för utbyggnaden av fjärrvärmeverket såsom bygglov etc. kommer att ansökas om i sinom tid av utbyggnadsprojektet.

Dagvattnets karakterisering i StormTac har valts utifrån schablonhalter för industriområde och skogsmark. I schablonen industriområde ingår byggnader, trafikerade ytor etc. För dessa markschabloner har faktor 5 (på skala 1-10) valts, vilket innebär normal föroreningsgrad för denna typ av område. I StormTac rekommenderas det att använda sammanvägda markschabloner snarare än att dela upp markanvändningen och använda takyta, väg, parkering, lastkaj etc. Detta för att det statistiska underlaget i StormTac är större beträffande sammanvägda markschabloner såsom exempelvis industriområde. I schablonen industriområde ingår bl.a. skogsindustri vilket ligger nära den verksamhet som bedrivs. Att verksamheten bara bedrivs 9 månader om året skulle motivera en lägre faktor. Sannolikt är mängden transporter räknat högre i schablonen jämfört med de få transporter som når fjärrvärmeverket vilket skulle kunna motivera en annan faktor. Den samlade hanteringen av flis inomhus motiverar också en lägre faktor. Utredningen har inte djupdykt i dessa avvägningar utan använt faktor 5 på skalan. Meningen ”Det är svårt att hitta ytterligare ytor för hantering av dagvatten från denna del av fastigheten och därmed att uppfylla kommunens målvärden avseende föroreningskoncentrationer för befintlig bebyggelse” var en mening som skulle ha reviderats bort men av misstag fanns kvar. I utkastet till den första dagvattenutredningen uppfylldes inte kommunens målvärden. Utredningen fick då i uppdrag av beställaren Kungälv Energi att ta fram en lösning som klarade målvärden och riktvärden för befintlig och tillkommande verksamhet. En sådan lösning togs fram och därpå reviderades utredningen. Tyvärr blev denna mening kvar. Av övrig information i utredningen framgår det dock att målvärden och riktvärden klaras. Då var lösningen biofilter. I den reviderade utredningen är lösningen en dagvattendam för att klara målvärden och riktvärden för dagvattnet. Den är lokaliserad söder om Energivägen och inom föreslagen detaljplan. Fjärrvärmeverksamheten tillgodoräknar sig ingen rening av dagvatten eller spillvatten utanför den yta som fjärrvärmeverksamheten har rådighet över.

Geotekniska utlåtandet

Efter samrådet har de geotekniska utredningarna kompletterats för att ytterligare klargöra förutsättningar och behov av åtgärder. Efter samrådet har de geotekniska utredningarna kompletterats för att ytterligare klargöra förutsättningar och behov av åtgärder. Det har framkommit att det finns behov av stabilitetshöjande åtgärder dels i slänten norr om Energivägen och dels vid deponins västra slänt ned mot den nordvästra lakvattendammen. Det krävs åtgärder i båda dessa slänter oavsett detaljplanens genomförande, då stabiliteten är otillfredsställande för befintliga förhållanden. Risken för stabilitetsbrott bedöms inte vara akut och bedöms kunna hanteras bäst vid sidan om pågående planprocess. Bedömningen görs med stöd av det flertalet undersökningar som gjorts inom ramen för planarbetet. Marken ägs av kommunen och kommunen kommer tillse att nödvändiga åtgärder utreds och genomförs. Med ytterligare och fördjupade utredningar kan åtgärderna preciseras och begränsas. Planområdesgränsen har därför ändrats efter samrådet. Kritiska glydytor som ej uppfyller kraven sträcker sig ej in på planområdet.

Planbeskrivningen

Planbeskrivningens avsnitt om vattenområden och vattenhantering har bearbetats utifrån de reviderade utredningarna och nya förslag till lösningar. Även avsnitt om geoteknik och skredrisk har bearbetats utifrån kompletterande geotekniska utredningar.

Närmaste recipient Komarcksbäcken är nu utredd. Tillkommande flöde från verksamheten jämfört med dagsläget är mindre än 1 l/s under perioden september till maj och beror på den nya biobränslepannans condensat. Kravställd rening av dagvatten, spillvatten och hushållsavloppsvatten uppnås inom fastighetsgräns.

Tillstånd för vattenverksamhet krävs om ytan av påverkad bäckfåra inklusive grävarbeten överstiger 500 m² eller om medelvattenföringen överstiger 1 m³/s. Ytan bedöms till 300 m² och medelvattenföringen understiger 1 m³/s med stor marginal. Projektet kommer att skicka in anmälan om vattenverksamhet.

Oljeavskiljare är standardutrustning inom denna typ av verksamhet. Dess uppgift är att samla upp hydrofoba föroreningar medan vatten och vattenlösliga föroreningar passerar. Där det förekommer risk för oljespill är det en helt nödvändig säkerhetsåtgärd. De vattenlösliga föroreningar som passerar renas i dagvattendammen.

Utökad behov av renvatten har redogjorts för ovan.

Plankartan

Efter samrådet har det klargjorts att det finns behov av stabilitetshöjande åtgärder dels i slänten norr om Energivägen och dels vid deponins västra slänt ned mot den nordvästra lakvattendammen. Risker för stabilitetsbrott bedöms inte vara akut och bedöms kunna hanteras bäst vid sidan om pågående planprocess. Därför har planområdesgränsen ändrats efter samrådet. Kritiska glidytor som ej uppfyller kraven sträcker sig ej in på planområdet.

Planområdet har utökats något för att omfatta markbädden. Det berörda området planläggs som kvartersmark för tekniskt ändamål, avloppsanläggning. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för eventuella framtida förbättringar av avloppshantering. De dagvattenanläggningar som ligger utanför planområdet är våtmarken och de öppna diken som leder dagvattnet och lakvattnet dit. Detta är en avgränsning som förvaltningen gjort på ett tidigt stadium i processen.

Efter samrådet har plankartan bearbetats och planbestämmelser har setts över. Syftet är att bestämmelserna ska möjliggöra olika lösningar, samtidigt som viktiga funktioner säkerställs. Avsikten är att medge viss flexibilitet inför projektering och inför ytterligare framtida utveckling av området. Planområdesgränsen har ändrats så att lägpunkten söder om Energivägen ligger kvar som allmän plats natur i planen *Bioenergiverk för Kungälv's energi*.

Enligt planbestämmelse b_1 ska marken anordnas så att dagvatten samlas upp och leds till dagvattenanläggningar inom respektive verksamhetsområde. Mer precis höjdsättning görs bäst i kommande projektering. Höjdsättningen behöver ta hänsyn till många faktorer, bl. a. även släckvattenhantering.

YTTRANDE

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

2021-09-30

Miljöenhetens synpunkter

Parallellt med arbetet med detaljplanen pågår processen om ansökan om tillstånd för fortsatt och tillkommande verksamhet vid Munkegårdsverket. Ett antal handlingar rörande tillståndprocessen har precenterats som handlingar också till detaljplanens samråd. Då det fortfarande saknas fullständig dokumentation som t. ex. MKB för själva detaljplanen får Miljö- och byggnadsnämndens yttrande ses som ett mycket tidigt utlåtande som även i stora drag kan komma att ändras inför detaljplanens granskning.

Spridningsberäkningar för luftföroreningar från kraftvärmepannorna har utförts för årsmedelutsläpp. Utredningen konstaterar att utsläppet över kalenderåret varierar kraftigt samtidigt som det inte framgår att utsläppsberäkningarna tagit hänsyn till detta. Följden av att göra en spridningsberäkning för årsmedelutsläppet utan hänsyn till driftförhållandena blir att koncentrationshalterna underskattas betydligt för den tid verket verkligen är i drift. För att kommunen ska kunna analysera hur och vad som påverkar luftkvaliteten i centralorten behöver spridningsberäkningarna spegla kraftvärmeverkets verkliga driftsituation.

Planbeskrivningen redovisar inte den framtida, ackumulerade trafikökning som kan förväntas till planområdet. Den ackumulerade fordonstrafiken genereras av samtliga verksamheter inom området under ett framtida prognosår. Eftersom trafikuppgifter saknas är trafikbulerutredningen ofullständig och någon annan analys baserad på trafikeringen är inte heller möjlig att utföra.

Planområdet omfattas inte av kommunalt verksamhetsområde för dricks-, avlopps- eller dagvatten. Dricksvatten tillhandahålls idag från kommunalt nät genom avtal, allt avlopp och dagvatten hanteras enskilt.

Planbeskrivningen anger att vatten och avlopp även fortsatt ska hanteras enskilt men utelämnar bedömningsgrunden till ställningstagandet varför inte området ska omfattas av kommunalt verksamhetsområde. En spillvattenutredning har tagits fram vilken behandlar sanitets- och porcessavloppet från planområdet.

Såväl spillvattenutredningen som planbeskrivningen saknar godtagbar rimlighetsavvägning avseende val av sanitetsavloppslösning. Valet av lösning ska ta hänsyn till såväl miljömässiga som ekonomiska överväganden men också den kommunala VA-huvudmannens åsikt i frågan.

För kraftvärmeverkat har en brand- och släckvattenutredning utförts som bland annat visar på tänkbara lösningar för hantering av förorenat släckvatten. Övriga verksamheter inom planområdet riskerar även de att drabbas av brand varför också dessa bör ingå i en samordnad hantering av brand-, släck och dagvattenhanteringen.

För terrasseringen runt kraftvärmeverket krävs en schaktvolym om ca 6000 m³ enligt planbeskrivningen. Om schaktvolymen berg inom planområdet motsvarar mer än 10 000 ton (ca 3 900 m³) aktualiseras frågan om tillstånds- eller anmälningsplikt för täkt enligt miljöprövningsförordningen 4 kap. Planprojektet behöver samråda med länsstyrelsen om eventuell tillstånds- eller anmälningsplikt föreligger innan planens granskningsskede.

Bygglovenhetens synpunkter

Bygglovenheten har granskat plankartan med planbestämmelser samt tillhörande planbeskrivning. Bygglovenheten anser att det finns flera oklarheter och formuleringar som kommer att innebära svårigheter att tolka detaljplanen i bygglovsskedet. Planbestämmelserna måste ses över i den fortsatta processen i samråd med bygglovenheten. Bland annat verkar det saknas prickad mark eller markens användning är otydlig, egenskapsgränser ser ut att ha placerats fel eller vara felaktiga och bestämmelserna upprepar sig.

Planen anger vidare en totalhöjd för skorstenar på 60 meter men det står i planbeskrivningen att ”en flyghinderanalys ska genomföras om höjden på ny skorsten blir högre än dagens skorstenar”. Befintliga skorstenar är enligt planbeskrivningen cirka 50 meter höga. Det betyder att angiven totalhöjd ej kan garanteras och att höjden därför behöver utredas ytterligare alternativt villkoras i planen.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTAR

Spridningsberäkningen för luftföroreningar har reviderats. Den första beräkningen hade timupplösning för emissionerna och emissionerna varierade över året beroende på hur många pannor som behövdes för att tillgodose värmebehovet. Typiskt så ökar antalet pannor och hur hårt de körs med fallande utetemperatur, men vilken veckodag och vilken tid på dygnet det är påverkar också i hög grad. Variationen över kalenderåret fanns alltså med i den första beräkningen och den speglade värmeverkets verkliga driftsituation. Emissionerna från värmeverket ska emellertid samköras mot meteorologiska data. De meteorologiska data som användes i beräkningarna var ett meteorologiskt typår för 12 månader. I de reviderade beräkningarna har ett scenario skapats där typåret räknats om för de 9 månader som värmeverket är i drift, september till maj. Ytterligare ett scenario har undersökts: eftersom både utsläppen och meteorologiska data varierar på timbasis är det svårt att veta om de släcker ut eller förstärker halterna som beräknas. Alltså: hur vet vi att de maximala utsläppen sker precis när de mest ogynnsamma meteorologiska förutsättningar råder? Vilket skulle resultera i de högsta halterna vid marken? För att hantera denna osäkerhet har ett scenario skapats där de maximala utsläppen som kan ske från fjärrvärmeverket läses för hela perioden december till februari. Detta är de månader där det kan bli så kallt att det kan inträffa (vilket inte ens sker varje år). Och så har de samkörts med alla de olika meteorologiska förutsättningar som finns i det meteorologiska typåret för aktuella månader. På detta sätt är det säkert att beräkningen fångar upp det värsta fall (högsta halter) som kan inträffa. Det innebär dock inte att detta är sannolikt, bara att halterna kan bli så höga i värsta fall. I bägge scenarierna klaras MKN för alla föroreningar. I tremånadersscenariot (värsta fall) överskrids utvärderingsgränserna för MKN i ett par punkter och miljömålet för frisk luft överskrids något i den högsta punkt som framräknats, men där finns inga byggnader.

Den framtida ackumulerade trafikökningen har sammanställts och ligger till underlag för en reviderad trafikbullerutredning. En trafikanalys av korsningen Karebyvägen-Energivägen har utförts för att undersöka om korsningen behöver byggas om på något sätt. Korsningen bedöms ha frotsatt god kapacitet för den förväntade trafikökningen med nuvarande utformning. Berörda avsnitt i planbeskrivningen har uppdaterats och förtydligats.

Avlopp och dagvatten kommer att hanteras enskilt även fortsättningsvis. Bedömningsgrunden och rimlighetsavvägningen till detta baseras på att reningsanläggningen för hushållspillvatten (trekammarsbrunn + markbädd kompletterad med fosforfälla) klarar kommunens riktvärden, samt att kostnaden för att ansluta kommunalt avlopp av kommunen bedöms till 6,5 Mkr + anslutningsledning på tomtmark + anslutningskostnad. Totalt över 7 Mkr för alla tre verksamheterna. Detta ska jämföras med att komplettera befintlig markbädd med fosforfälla som bedöms kosta 0,2 Mkr. Om revision visar att markbädden behöver göras om blir kostnaden kanske det tredubbla. Merkostnaden på ca 6,5 Mkr för att bli kvitt en markbädd som klarar kommunens riktvärden och som hanterar hushållspillvatten motsvarande 12 medelsvenskars årsförbrukning (från fjärrvärmeverket) samt toalettavlopp från åtta dagtidsarbetande (från ÅVC och sorteringsanläggningen) är stor. Bedömningen och rimlighetsavvägningen är att

kommunens pengar kan användas bättre. Det spillvatten (från pannhusen via oljeavskiljaren) som skulle kunna anslutas till avloppet har försumbar föroreningsgrad och små volymer och renas i dagvattendammen. Planområdet har utökats något för att omfatta markbädden. Det berörda området planläggs som kvartersmark för tekniskt ändamål, avloppsanläggning. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för eventuella framtida förbättringar av avloppshantering.

Möjligheterna för en samordnad brand- och släckvattenhantering mellan de tre berörda verksamheterna har undersökts. Då både sorteringsanläggningen och ÅVC har nya och godkända lösningar för detta, och verksamheternas läge i förhållande till varandra samt planrådets höjdsättning inte medför några uppenbara synergier, bedöms det bättre att respektive verksamhet svarar för sin egen brand- och släckvattenhantering. En sådan har tagits fram för fjärrvärmeverksamheten. Ovanstående resonemang gäller även dagvattenhanteringen då den är intimt förknippad med släckvattenhanteringen.

Planbeskrivningen har kompletterats med att den planerade schaktvolymen aktualiserar frågan om tillstånds- eller anmälningsplikt. Det förtydligas även att uttag som primärt syftar till att bereda plats för annan verksamhet inte är täkt enligt miljöbalken. Det är verksamhetsutövaren som ska visa att uttaget huvudsakligen görs av en annan anledning än att nyttiggöra materialet.

Efter samrådet har föreslagna förändringar av plankartan stämts av med bygglovsenheten.

En flyghinderanalys har genomförts. Luftfartsverket konstaterar att planförslaget berör MSA-område för Säve, Landvetter och Trollhättans flygplats. Flygplatserna inkluderas i granskningskretsen.

I nuläget planeras tillkommande skorsten med höjd 50 m, vilket har varit utgångspunkten för flyghinderanalysen. För att detaljplanen ska rymma viss flexibilitet inför projektering och inför eventuella framtida utveckling möjliggör planförslaget en något högre totalhöjd. Efter samrådet har planförslagets högsta tillåtna totalhöjd sänkts från 60 m till 55 m (i gällande detaljplan är högsta tillåtna totalhöjd 50 m). Om det bedöms nödvändigt kan flyghinderanalysen revideras med utgångspunkt i 55 m höjd, innan detaljplanen antas.

KVARSTÅENDE SYNPUNKTER

Det bedöms inte rimligt att ansluta planområdet till kommunalt VA.

FÖRÄNDRING AV PLANFÖRSLAGET

Inkomna synpunkter under samrådet har föranlett följande förändringar av planförslaget:

- Planrådets gräns åt väster har justerats något för att detaljplanen ska omfatta markbädden som tar emot hushållsavloppsvatten från verksamheterna. Området regleras som E₃ – avloppsanläggning.
- På grund av resultaten från de geotekniska undersökningarna har planområdesgränsen ändrats så att detaljplanen inte längre omfattar deponin. Även vid Energivägen ändras planområdesgränsen. Kritiska glidytor som ej uppfyller kraven sträcker ej sig in på planområdet.
- Högsta tillåtna totalhöjd har ändrats till högst 55 m.

Utöver ändringar utifrån inkomna synpunkter har följande förändringar gjorts:

- Inom användningsområde med beteckningen E₁ har egenskapsgränser justerats något, bl. a. för att skapa bättre förutsättningar för den planerade dagvattendammen.
- Planbestämmelse som reglerar dagvattenhantering har ändrats till: *Marken ska anordnas så att dagvatten samlas upp och leds till dagvattenanläggningar inom respektive verksamhetsområde.*

I övrigt har textavsnitt i planbeskrivningen uppdaterats utifrån bearbetade utredningar och andra redaktionella ändringar har gjorts av plan- och genomförandebeskrivningen

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med detta föreslås att Kommunstyrelsen godkänner planförslaget för granskning enligt PBL (2010:900) 5:18.

SAMHÄLLE OCH UTVECKLING 15 december 2021

Ida Brogren
Enhetschef Plan

Johan Hellborg
Planhandläggare